

CHRISTINE RICHTER

SUSTAINABLE DEVELOPMENT AND TOURISM – SOME FUNDAMENTAL QUESTIONS

The 1992 United Nations Conference on Environment and Development, the Rio Summit, identified Travel & Tourism as one of the key sectors of the economy which could make a positive contribution to achieve sustainable development.

Since the early 90's we are flooded by a multitude of books, government papers, seminars, symposiums, forums, associations all dealing with sustainable development and tourism and proposing imaginative strategies for dealing with sustainability.

Let me give you some thoughts and raise some questions, not as a scientist but as a professional who has worked in the tourism industry and observed since more than 25 years what is happening and trying to draw the attention that tourism has to be managed carefully, otherwise the negative impacts will outnumber the positive ones.

When I was preparing my thesis in the 70ties the World Bank was promoting tourism as a foreign currency earner for the developing countries without which these countries could not achieve economic prosperity. Today sustainable development of tourism is used as an instrument to eliminate poverty, a program launched by the WTO and UNCTAD during the World Summit of Sustainable Development.

TO WHOM DOES TOURISM BENEFIT?

Tourism has become the first economic activity world-wide: 842 million international tourists in 2006 generating 735 billions USD dollars of receipts. By the year 2020 the number of international tourists is forecast to attain 1.6 billion. National tourists are not included in this figure. Can this growth be handled in applying the principles of sustainable development? Or, how can a society reduce the ecological and other impacts when tourism consumption continues to grow in most places of the world?

Of course, tourism provides foreign currencies, creates jobs, helps regional development, etc. This is just one aspect. We forget to see what is behind. Foreign currencies okay, but to whom these foreign currencies benefit in reality and how high are the expenses in order to obtain these hard currencies.

Let us take the example of the infrastructure necessary to tourism: roads, airports, communication, water and power supply. In many developing countries there is an important concentration of these infrastructures in the tourism regions whilst a major part of the country has none. Priority is given to tourism development leaving aside the needs of the local population. We know:

- that the average daily consumption of water of a tourist is 200 liters, depleting heavily the water resources of the regions concerned,
- that the annual consumption of electricity of a hotel in Cairo equals the annual consumption of at least 4000 households.

Is it worth to invest huge amounts in an infrastructure reserved for the tourists and of which the local population does not really benefit? Most of these investments have to be paid in hard currency as the goods necessary are, frequently, not locally available and have to be imported.

How much of a package purchased by a tourist from a tour operator in Western Europe remains in the host country? A very limited share depending who owns/operates the international transport means, the hotels, the leisure facilities, which goods have to be imported to satisfy the needs of the tourists, etc. This share can be as low as 10% in the case that for example tourist fly with charter companies from their countries, they stay in hotels belonging to international hotel chains, they use the services of incoming agencies which are subsidiaries of the tour operators where they purchased the package, etc. Though there have been scientific approaches to measure the amount of foreign currency remaining to the country in taking into consideration all receipts and expenses (direct and indirect) linked to international tourism, there is no single country which knows exactly the net financial benefit that it derives from international tourism. The Tourism Satellite Account measures only the consumption of tourists in a given country, but it does not evaluate the corresponding expenses.

JOB CREATION

What about the other argument put forward: job creation. It is true, tourism generates jobs. According to WTTC over 200 millions people work world-wide in this industry.

In developing countries tourism uses mainly unqualified labor. It is more easy to earn some dollars with tourism than in other branches of the economy. The local population abandons its traditional occupations. On the cruising ships starting from Cuba, for example, the service personnel are highly educated persons (teachers, researchers, engineers, translators), but not in tourism. In Djerba, agriculture diminished to such an extent that today the island produces only 10% of its food supply. Some 20 years ago Djerba has been self-sufficient. Instead of cultivating their land, the local population is almost exclusively involved in the tourism business.

Tourism offers easy money and affects adversely the traditional socio-cultural structure/pole.

CULTURAL CHOC

Tourism is frequently also, mostly, a cultural choc. Again the impact of tourism on culture can be positive and/or negative. A tourist visiting a country wants to experience its culture, but he never thinks that his habits/costumes/behavior are different from that of the host country. He has paid for his holidays and, therefore, he believes he has the right to see, visit... everything, thus offending the local population. From this confrontation of different behaviors, a lot of cultural and social problems derive. On the other side, we must admit that without tourism, certain traditions, customs, monuments etc. would have been lost for ever.

ENVIRONMENTAL ISSUE

The environmental deterioration and saturation of tourism sites are a threat for the tourism industry. A change is inevitable. We have to remember that what the tourism industry commercializes, is a perishable product: that is to say the countryside, the environment, the culture, the hospitality...Therefore the quality of the environment both natural and man-made remains essential to tourism.

If the present situation continues, we might ask the question, will there still be a tourism in 20-30 years and of what quality? We have seen previously that the number of international tourists will be multiplied by about 3 in between 2000 and 2020. How can this be managed without putting in danger our environment?

Can we limit the negative impact of tourism and reverse the situation at present? The magic word, in all the mouths, is sustainable development. It is believed as the solution and savor to sensitize all the organizations/companies/ persons involved in tourism to take their responsibilities and apply the principles of sustainable development.

Again we forget something. Thanks to the technological progress we are able to reduce energy consumption, recycle goods, diminish pollution, etc. and we are proud of the progresses achieved. This apparent success is misleading, as the maximum load remains constant and the area's natural capital is ultimately limited to the initial ceiling. What we do, in fact, with these measures is to give space to further growth in the number of tourists. Can we really reverse the trend and change the contents of the tourist consumption from the commercial one to a more holistic one?

In my opinion, this can be possible, but not on a global level. We could compare this with organic and non-organic food. Everybody knows the danger of fertilizers, pesticides, industrial production of animals, etc. on human health since many years, but how important is at present organic food consumption.

And here we come to globalization. Taken the case of a small town in your country, they really want to integrate tourism in their local development and in respecting to the principles of sustainable development. But their product can't be sold on the international markets and they need a certain number of international tourists that their project is economically feasible. Foreign tour operators will exercise a pressure to adapt the products to the needs of their customers otherwise there will be no international tourists. In the best case a consensus can be found and in the worse case the town cedes to the pressure or abandon the project.

ECO-TOURISM A SOLUTION FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT

Eco-tourism is not always a synonym of nature's respect. Again the tourists believe that they paid for a specific adventure and don't admit that there are restrictions to their explorations. Each trekking tourist in Nepal consumes 6 kilos of wood and increase thus the already existing erosion, and lets behind him a lot of garbage on the banks of the trekking passes and this in-spite of the legislation put into force. The Mount Fuji is full of empty cans and plastic bottles, a very deceiving view when climbing up this holy mountain. We don't need to travel so far, the same thing can be observed in our mountains and country-sides.

Certain governments install specific taxes to protect the environment and to limit the number of tourists visiting protected areas. With this solution, we divide the society in those who can afford these places and those who can not.

Golf has been promoted as 'Green' and Eco-tourism. It would not only preserve the natural environment, but even create a natural environment. Only few golf courses around the world can be considered as ecologically sustainable and not harming the environment. Since 10 years we are assisting in the implantation of golf courses in countries with no golf tradition leading to an ecological disaster: In order to keep the golf courses green a lot of fertilizers and water is necessary which is polluting the water table. In addition the creation of golf courses is frequently linked to a real estate speculation, which has nothing to do with Eco-Tourism.

AN END OF THE MASS TOURISM?

Sustainable development strives for quality and not for quantity. It is not the quantity of tourists but the quality of tourists which is important. Would this mean, that in the future, tourism is only for the well-to-do people, and the poorer parts of the populations will have no longer access to tourism...An end of the mass tourism...?

From a global point of view, the critics which are addressed to the tourism industry go so far to point out that the traditional and conventional strategies are both ecologically and morally questionable. Most of the tourism activities are associated with the more affluent people (those who can afford holidays). How can then the tourism industry preconise a sustainable society, an equitable sharing of resources.

CONDITIONS FOR SUCCESS

There is no common solution for sustainable development of tourism. There are a multitude of solutions for a specific case. All depends which negative effects you want to minimize and which positive effects you want to maximize and how independent you are in your decision-making process. Sustainable development would it be a target and would we be able to reach it?

There are some key elements or conditions which could make tourism becoming a part of sustainable development:

- an in-depth knowledge of all the parameters influencing tourism and sustainable development: this means you have to be an a tourism expert, economist, an ecologist, en expert in socio-cultural preservation, etc..... tourism demonstrates here very well its particularity: multidisciplinary sciences,
- who means in-depth knowledge, means education and training; education not only of all the actors involved in tourism but also of the tourists,
- policy of small steps, starting at the local level, where each step is well thought and all aspects are evaluated; the choice is made by all persons concerned,
- this implies a conflict management, by trying to find the best acceptable solutions for all for today and the future.

Let me conclude with the following phrase: “We have not inherited the natural capital of earth, we have only borrowed it from our children”.

STRESZCZENIE ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ I TURYSTYKA – KILKA PODSTAWOWYCH PYTAŃ

Christine Richter, mieszkająca w Prowansji doktor ekonomii i turystyki, w artykule „Zrównoważony rozwój i turystyka – kilka podstawowych pytań” poddaje pod rozważę kilka zagadnień dotyczących powiązania ekonomii z turystyką. Od 1992 roku, kiedy to Konferencja ONZ na temat środowiska i rozwoju (szczyt w Rio) uznala podróże i turystykę za jeden z kluczowych sektorów gospodarki mogących mieć pozytywny wpływ na zrównoważony rozwój ekonomiczny, nastąpił zaledwie różnego rodzaju wydawnictw, sympozjów i konferencji na ten temat.

Christine Richter spogląda na te zagadnienia nie jako naukowiec, lecz praktyk zajmujący się turystyką i obserwujący jej rozwój od ponad 25 lat. Dlatego zawsze stara się widzieć również „drugą stronę medalu”. Przyznając, że turystyka ściąga dewizy, tworzy nowe miejsca pracy, pomaga w rozwoju regionalnym, pyta komu korzyści z turystyki przynoszą owe dewizy, zastanawia się czy warto inwestować ogromne sumy w infrastrukturę dla turystów, podczas gdy lokalna społeczność nie ma z niej żadnej korzyści? Szacuje się, że zaledwie 10 procent z pakietu pojedynczego turysty przylatującego na wakacje czarterowym samolotem pozostaje w danym kraju – ten procentowy udział zależy od tego kto jest właścicielem lub operatorem międzynarodowego transportu, hoteli, infrastruktury wakacyjnej etc.

Turystyka tworzy miejsca pracy – według WTTC w tym sektorze pracuje na świecie 200 milionów ludzi. W rozwijających się krajach w turystyce zatrudnia się jednak głównie niewykwalifikowaną siłę roboczą. Tubylcom znacznie łatwiej zarobić kilka dolarów w turystyce niż w jakiejkolwiek innej dziedzinie gospodarki. To co z jednej strony jest dla nich szansą, z drugiej wpływa niekorzystnie na socjokulturową strukturę społeczną. Statki wycieczkowe wypływające z Kuby obsługują wysoko wykwalifikowany personel – są to głównie nauczyciele, inżynierowie, tłumacze, naukowcy, a nie specjalści od turystyki. Na tunezyjskiej Dżerbie, która 20 lat temu była samowystarczalna, dziś wytwarza się zaledwie 10% żywności potrzebnej na wyspie - zamiast uprawiać rolę, lokalna społeczność wołała zająć się bardziej lukratywnym biznesem turystycznym.

Dwie strony medalu ma także wpływ turystyki na kulturę. Z jednej strony turysta odwiedzający dany kraj chce poznać jego kulturę. Uważa, że skoro płaci za wakacje ma prawo do oglądania i odwiedzania wszystkiego, nie zważając na miejscowe zwyczaje i zachowania, co czasem może być obraźliwe dla lokalnej społeczności. Z drugiej jednak strony trzeba podkreślić, że bez turystyki na zawsze zniknęłyby wiele tradycji, zwyczajów i zabytków.

Dla przemysłu turystycznego może być groźne zmniejszenie dbałości o środowisko naturalne. Komercjalizacja turystyki to jak łatwo psujący się produkt – dotyczy krajobrazu, środowiska, kultury, gościnności... Dlatego jakość środowiska naturalnego i stworzonego przez człowieka to esencja turystyki. Jaka więc będzie jakość turystyki za 20-30 lat, skoro liczba zagranicznych wyjazdów turystycznych między 2000 a 2020 rokiem ulegnie potrojeniu (szacuje się, że do tego czasu sięgnie 1,6 mld)? Jak pokierować jej rozwojem bez niebezpieczeństwa dla środowiska? Magicznym słowem w takiej sytuacji jest zrównoważony rozwój. Dzięki technologicznemu rozwojowi możemy zredukować spożycie energii, stosować recykling, ograniczyć zanieczyszczenia, ale czy naprawdę możemy odwrócić trend i zmienić turystyczną konsumpcję z komercyjnej na bardziej holistycznej? Zdaniem Christine Richter jest to możliwe, ale nie na poziomie globalnym.

Ekoturystyka nie zawsze jest synonimem respektowania praw natury. Turysti uważają, że skoro płacą za wyjątkową przygodę, nie muszą poddawać się żadnym restrykcjom. Każdy turysta trekkingowy w Nepalu zużywa 6 kg drewna, wpływając na wzrost i tak istniejącej już erozji, a poza tym – pomimo wysiłków legislacyjnych - zostawia za sobą mnóstwo śmieci na poboczu szlaków. Wiele rządów wprowadza specjalne opłaty, by chronić środowisko i ograniczyć liczbę turystów na obszarach chronionych. Takim rozwiązaniem jednak dzielimy społeczeństwo na część, która dotrze do miejsc chronionych i na część, która nie ma takiej możliwości.

W rozwoju zrównoważonym kładzie się nacisk na jakość, a nie ilość. Skoro więc ważna jest jakość turystów, czy w przyszłości turystyka będzie dostępna tylko dla zamożnych? Czyżby miał to być koniec turystyki masowej?

Christine Richter przyznaje, że nie ma prostego rozwiązania dla zrównoważonego rozwoju turystyki. Każdy przypadek wymaga odmiennego podejścia. Wszystko bowiem zależy od tego, które negatywne efekty chce się zminimalizować, a które pozytywne zmaksymalizować i jak bardzo jest się niezależnym w procesie decyzyjnym.

Aby turystyka stała się częścią zrównoważonego rozwoju, trzeba spełnić kilka warunków: zdać sobie sprawę, że turystyka to nauka interdyscyplinarna potrzebująca specjalistów z wielu dziedzin, wprowadzić edukację zarówno branży turystycznej, jak i samych turystów, pamiętać, że polityka małych kroków zaczynana na poziomie lokalnym (każdy jest dobrze przemyślany z uwzględnieniem wszystkich jego aspektów), a ponadto biorąc pod uwagę najbardziej akceptowalne rozwiązania, trzeba myśleć zarówno o teraźniejszości, jak i przyszłości.

*Opracowała
Anna Plenzler*

DR CHRISTINE RICHTER
e-mail: christine.richter@free.fr